
1. ЗАЩО ТОВА РЪКОВОДСТВО?

1. ЗАЩО ТОВА РЪКОВОДСТВО?

1.1. Защо това ръководство?

На пазара на труда, който изисква по-голяма гъвкавост и адаптивност към промени, международната мобилност става все по-необходима.

Една от непосредствените цели на ЕС е отворената професионална образователна система, която да гарантира квалифицирани работници, които в допълнение към тяхната професионална компетентност, да са в състояние да работят и общуват с хората в други страни. Това е един начин, чрез който Европа може да се адаптира към промените на глобализиращата се икономика и да осигури една конкурентноспособна система на образование и обучение.

Европейската комисия в момента е в процес на разработване на Европейска система (ECVET), която ще позволи по-голяма прозрачност при определяне на образователния ценз в различните страни. За това допринася мобилността, която днес се разглежда като основен елемент за цялостното обучение и образование на личността, за обучение през целия живот в различните страни и в по-широк контекст (формално, неформално и неофициално).

Една от основните пречки за намаляване на мотивацията за международна мобилност, като част от професионалното обучение, обучение за пазара на труда и обучението през целия живот, е идентифицирането, разпознаването и узаконяването на придобити по време на провеждането на стаж в чужбина умения и компетентности.

Бъдещето на обучението, по време на стаж в чужбина, е да се разработят и въведат общи европейски инструменти, специално предназначени за професионално образование и обучение, на базата на принципите на една обща рамка, която насърчава придобиването на умения за подобряване качеството на работа .

Включването на всички участници в процеса на мобилност – професионалните училища и гимназии, приемащите фирми, учениците и координиращите организации / в изпращаща и приемаща страна/ е най-важното условие за постигане на целите.

Както се посочва в Европейското проучване " Движете се: Преодоляване на препятствията пред мобилността за чираци и други млади хора в областта на професионалното образование", публикуван през април 2007 г. от Европейската комисия, Генерална дирекция "Образование и култура", измежду 400-те пречките пред мобилността са открити:

"Топ 10" на най-разпространените и фразиращи пречки за процеса на мобилност за (ППОО) първоначалното професионално образование и обучение (не по степен на важност):

- Липса на качество в процеса на провеждане на стаж
- Липса на знания и умения от ползвателя на мобилността
- Липса на педагогично ноу-хау за провеждането на стаж
- Липса на стратегии за устойчиво интернационализиране
- Липса на изследвания на мобилността

1. ЗАЩО ТОВА РЪКОВОДСТВО?

- Липса на общност на организаторите на провеждането на стаж
- Правни и административни пречки.
- Липса на интерес у младите хора
- Липса на основни езикови умения и културни познания
- Липса на признание ¹

В допълнение към европейските проучвания и научни изследванията, екипът на проектът Q-Placements работи съвместно с местните работни групи във всяка страна участник, от Северна, Южна, Западна и Източна Европа, за да се получи по-достоверна картина на процеса (Белгия, България, Германия, Полша, Румъния, Словения и Испания).

Всяка работна група е съставена от:

- Ученик от училище за ППОО /ППОО ученик/
- Преподаватели по предмети за професионално образование и обучение.
- Представители на бизнеса.
- Представители на синдикални организации.
- Представители на държавната администрация (образование и/или заетост), ако е целесъобразно, и които действат на съответната територия.
- Представители на бизнес организациите.

Чрез провеждане на дискусии, в рамките на местните работни групи, във всяка от партньорските страни, бяха направени съответни изводи. Освен това във всички участващи страни се забелязват някои общи недостатъци, които са описани по-долу.

Недостатъци в процеса на мобилност, открити във всички работни групи :

- Езикова бариера при приемащите фирми.
- Работният план за провеждането на стаж не е съобразен с възможностите, знанията и уменията на ученика
- Липса у учениците на знания за „бизнес поведение“
- Липса на време и готовност от страна на фирмения наставник.
- Липса на правна рамка (договор за провеждането на стаж, застраховки, безопасни условия на труд и др.).
- Липса на дългосрочно партньорство (необходимост от официален ангажимент).
- Приемащите компании не са подходящи за приеманите ученици (постоянни или временни).
- Учениците не притежават основни умения. Учениците нямат изискващото се техническо ниво на знания.
- Трудности при боравене с високо технологични машини, не познаване на национални особености на поведение. В този случай приемащите компании не са готови за приемат чуждестранни ученици.
- Трудно е за фирмите да видят възвращаемост на инвестициите си при приемане на чуждестранни ученици. Липса на мотивация у потенциалните приемащи компании.

¹ Изследване на пречките, пред които са изправени чираците и другите млади хора, от сферата на професионално образование и обучение, в процеса на международна мобилност и начините за преодоляването им, могат да се проследят в проект MoVE-iT project. Април 2007:

http://ec.europa.eu/education/more-information/doc/moveitsum_en.pdf

1. ЗАЩО ТОВА РЪКОВОДСТВО?

- Трудности за намиране на нови места за стаж, в зависимост от фирмения бранш, особено зад граница.
- Учителите отделят от личното си време за координиране и последващо стажуване, което е извън техните академични задължения.
- Нужни са няколко седмици за адаптиране на учениците в приемащата страна.
- Липса у учениците на познания за културата на приемащата страна.
- Липса на мониторинг по време на провеждането на стажа.
- Големите предприятия са по запознати с условията за стажуване на чуждестранни ученици от МСП.
- Липса на финансови ресурси или безвъзмездни субсидии за учениците, които да покриват пътните разходи и настаняването по време на стажа
- Прехвърлянето на кредити за стажуване в чуждестранните приемащи фирми не винаги е възможно.

Въпреки наличието в Европа на издания за подпомагане повишаването на качеството на провеждане на обучение на работното място в чужбина, все още се чувства нуждата от качествено ръководство, което по един достъпен начин да може да помогне на крайните ползватели да се подготвят за този процес.

Настоящото ръководство си поставя за цел да очертае насоки за всички участници в процеса на мобилност, чрез които да се повиши качеството, производителността и ефективността на проектите и провеждането на стаж в чужбина, на международно ниво.